

Sposób na ortografię

PRZECZYTAJ GAZETKĘ, OTWÓRZ SŁOWNICZEK,
A SZÓSTEK BĘDZIE PEŁNY DZIENNICZEK!!!

Znać alfabet - każdy wie - sprawa to obowiązkowa!
Czyś z Krakowa, czy też z Łodzi, czy może z Działdowa.

TO ALFABET:

A A B C Ċ D E E F G H I J K L M N Ṅ O Ȯ P R S Ṡ T U V W Y Z Z Ż

Polski język nasz ojczysty wcale nie jest oczywisty. Bo dla wielu to zagadka, jak napisać wyraz „chatka”, albo „żaba”, albo „drukarz”, jakie „u” jest w słowie „kucharz”.

Aby rozwiązać wątpliwości i pozbawić Was trudności, tę gazetkę polecamy i skorzystać zachęcamy !

PISOWNIA WYRAZÓW Z „Ó"

[illegible]

Wróżka spełnia twoje życzenia, kiedy „ó” na „o” wymieniasz:

samochód - samochody

ogród - ogródy

nastró.j - nastroj.e

na

postó**j** - postoj**e**
wró**g** - wroga
trwó**g** - trwoga
mró**z** - mrozu
wó**z** - wozu
pszczo**ła** - pszczó**łka**

po**le** - pó**l**ka

Jeszcze chętniej spełnia je, gdy wymieniasz „ó” na „e”:

popi**ó**ł - popiel**e**nik
wes**ó**ł - wesel**e**nik
wió**z**ł - wie**e**źć
ni**ó**sł - nie**e**ść
zi**ó**tko - ziele
przyjaci**ó**łka - przyjaciel**e**
si**ó**dma - siedmi**e**ro
sz**ó**sta - sze**e**ścioro

na

Ó piszemy w zakończeniach:

-ó**w**, -ó**w**na, -ó**w**ko, -ó**w**ka

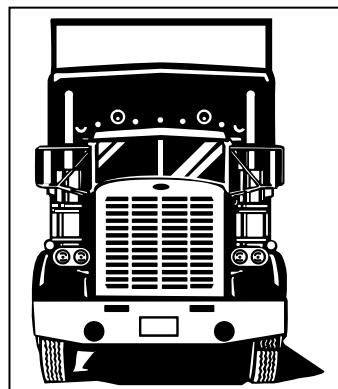
Ciężarówka", czy „złotówka” -
Wszędzie jest końcówka „-ówka”.

Musi być zapamiętane:

Tam **ó** zawsze kreskowane!

Lecz niech pamięta zawsze twa główka,

Że ważnym wyjątkiem jest wyraz „zasuwka” !

Wyjątki: wsuwka, zasuwka, skuwka

I jeszcze jedna dobra rada:

Tam, gdzie słyszysz „-ów” wyraźnie

„o z kreseczką” pisz odważnie.

Również „-ówna” no i „-ówka”

Nie przeszkadzają ci w klasówkach.

PISOWNIA WYRAZÓW Z „U”

Wróżka radzi:

Każdy wyraz „u otwartym” rozpoczynaj.

(Wyjątki: ósemka, ów, ówczesny, ówdzie)

I na końcu, każdy wie, „**u** otwarte” pisze się !

I w zdrobnieniach i w zgrubieniach „u otwarte’ pisz

Na pochwały licz !

-unio, -unia, -usia

np. babunia

-uch, -uszysko

np. brzuuszysko

ZAPAMIĘTAJ

Że się „-uje” nie kreskuje, każdy z nas to dobrze wie,
A kto „-uje” wciąż kreskuje, ten dostaje w szkole dwóje!

Wyjątek: dwóje

„-Uje” też się nie kreskuje, gdy się czasownikami posługuje:
np.: maluję, buduję, studiuję, pilnuję,

kieruje

I jeszcze jedna rada:

Tak Ci rzecze opiekunka:

Kiedy rzeczownik kończy się na „-unka”, „-un”, „-unek”, „-ulec”,

Tak, jak na przykład „szpikulec”,

Mimo wymiany „u” na „o” „u” zwykle pisz śmiało !

PISOWNIA WYRAZÓW Z „RZ”

[illegible]

Pisz „rz” wtedy, gdy w wyrazach pokrewnych wymienia się na „r”:

morze (bo: morski)

parzysty (bo: para)

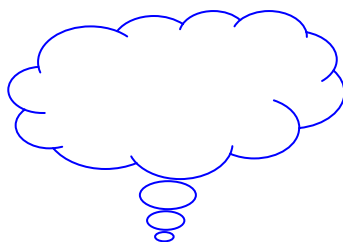
gó**z**ysty (bo: gó**r**ski)


```
figure ( bo: figura)
```


chmurzyć się (bo chmura)

Pisz „rz” po spółgłoskach:

b, p, t, d, k, g, ch, j, w

Brzeg, brzezina, brzdąc, brzoskwinia,
Drzemka, drzazga, drzewi, drzewina,
Przyjść, przywołać, przesłuchanie,
Trzepak, trzeba, trzos, trzaskanie,
Grzecznie, grzeszyć, grzebień, grządka,
Krzak, krzywizna, skrzypiec, krzątać,
Chrzan, chrząszcz, chrzęścić, chrząstka, chrzest,
Wrzawa, wrzos, wrzeciono, Wrzeszcz,
Ujrzyć, spojrzeć, dojrzewanie - przez „rz” piszcie panowie, panie!

„Rz” piszemy również w nazwach zawodów zakończonych na -arz, -erz:

kolarz

pisar**z**

lekar**z**

weterynar**z**

malar**z**

Także pisz od niechcienia, chociaż się nie wymienia:

Talerz i talerzyk,
Kołnierz i kołnierzyk,
Kałamarcz i kałamarczyk,
Korytarz i korytarzyk.

PISOWNIA WYRAZÓW Z „Ż”

Ż

„Ż” z kropczką tam wstawiamy,
gdzie na „g” je wymieniamy.
Tak więc „nó^żka” - no bo „noga”

Albo „dró^żka” - no bo „droga”.

Pisz „ż” wtedy, gdy w wyrazach pokrewnych wymienią się na:

g, dz, h, z, ź, s

Tak więc:

Trwo^żny, bo trwo^ga,

No^żna, bo no^ga.

Ż na G

Mosią^{dz}, więc mosię^żny,

Pienią^{dz}, więc pienię^żny.

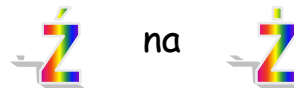
Ż na DZ

Mę**ż**czyzna jest mę**s**ki,
Zwycię**ż**a - zwycię**s**ki.

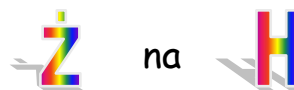

Ja ka**ż**ę, bo ka**z**ać,
Ja ma**ż**ę, bo ma**z**ać.

Wo**ż**nica, więc wo**ż**ę,
I gro**ż**ba, więc gro**ż**ę.

Dru**ż**yna przed dru**h**em
drży ciałem i duchem.

A na koniec nie bardzo mądry wierszyk o Jasiu.

Jaś wrócił z wakacji,
gdzie u**ży**ł swobody,
gdzie prze**ży**ł przygody
wśród pięknej przyrody.

Od**ży**wał się zdrowo,
spo**ży**wał owoce,
wy**ży**wał się w wodzie
i twardo spał w nocy

Wygląda wspaniale:
za**ży**wny, wesoły!
Có**ż** z tego, gdy jutro
ju**ż** pójdzie do szkoły.

Prze**ży**je klasówki,
powtórki, pytania.
Będzie ledwo **ży**wy

Zażyjcie kąpiele,
spożyjcie kolację.
I zacznijcie z uśmiechem
wspominać wakacje!

[illegible]

Hojny Hrabia humor ma, więc handluje czym się da.

Hałasujący wierszyk

Czy to huczy helikopter? Czy hulanka huczna trwa?
Skąd ten hałas, ten harmider? Czy to rap kapela gra?
To nie huczy helikopter, nie hulanka huczna trwa,
To nie harfa, nie harmonia, to nie rap kapela gra...
Hałasuje moja klasa, stąd harmider ten i huk!
Szkółka trzęsie się w posadach a mnie hałas zwałił z nóg.

Zapamiętaj: przez „h” piszemy też wyrazy, które się „huśtają”. A oto one:

Hamak, huśtawka, huśtać się, wahać się, wahać się.

PISOWNIA WYRAZÓW Z „CH”

[illegible]

Przyleciała mucha do Wojtusia ucha...

ZAPAMIĘTAJ TE ZASADY:

1.

Pisz „ch” wtedy, gdy wymienia się na „sz”

mucha - muszka

kruchy - kruszyć

głuchy - głuszyć

blacha - blaszka

2.

Pisz „ch” po spółgłosce „s”

schudnąć, schodzić, schować się

3.

Pisz „ch” na końcu wyrazów:

maluch, zuch, strych, piach, groch, dach, ruch, uśmiech

wyjątek: druh

4.

Pisz przez „ch” wszystkie wyrazy kojarzące się z chrztem:
chrześcijanin, chrzest, chrzcić, chrześniak, chrzestny

A NA KONIEC SPRÓBUJ SIĘ NAUCZYĆ WIERSZYKA:

„Ch” na „sz” wymienia się
„ch” przed „s” pisze się
„ch” na końcu słowa
i „ch” w „chrzest”
to nauka cała jest!

UÓRZZCCHUÓŹRZCCHUÓŹRZCCHUÓŹRZCCHUÓŹRZCCHUÓŹRZCCHUÓŹRZCCHUÓŹRZCCH

**KTO TO WSZYSTKO PRZECZYTA
I WSZYSTKO ZAPAMIĘTA
TEN POPRAWNIE PISAĆ BĘDZIE W DNI POWSZEDNIE,
NO I W ŚWIĘTA!!!**

LITERATURA:

Latusek Arkadiusz. Obrazkowy słownik ortograficzny dla dzieci. Kraków, Zielona Sowa 2006
Włodarczyk Barbara. Dyktanda i zabawy ortograficzne. Kraków, Greg

OPRACOWAŁA: Mirosława Plaza. Zespół Szkół. Szkoła Podstawowa w Strzebinie